

שמות חט"ז שיחה ב'

גזירת "כל הבן הילוד וגו'" הי' שיחשבו שהפרנסה באה על ידי היאור. וזה יכול להיות רק ע"י הירידה למצרים. וגאולת מצרים הוא ע"י משה, שזן את אמונת בני"י. וזהו הקשר בין ביטול הע"ז של היאור – ע"י בת פרעה – לביטול גזירת "כל הבן הילוד".

"ותשם בסוף על שפת היאור". בתרגום: "על כיף נהרא", שנתנה אותו בסוף ולא ביאור עצמו. וכביאור הראגאטשעווער שאסור להציל עצמו בעבודה זרה, ורק כשבת פרעה רחצה את עצמה מגילולי בית אביה, ביטלה את העבודה זרה, ואז באה התיבה לתוך היאור, ובת פרעה הוציאה את התיבה מן היאור. והנה, כוונת פרעה בגזירת "כל הבן הילוד וגו'" הי' לזרוק את בני ישראל לתוך העבודה זרה של מצרים, שיחשבו שהפרנסה באה על ידי היאור. וענין זה יכול להיות רק ע"י הירידה של יעקב ובניו למצרים, ורק לאחר ש"וימת יוסף וגו' וכל הדור ההוא", שהרי הם היו מארץ ישראל, ששם הנה "למטר השמים תשתה מים", ולכן הם מבינים שגם הטבע באה מהקב"ה.

והנה, הגאולה ממצרים היה על ידי משה, שהוא הזן את אמונת בני ישראל, ופועל שהאמונה תבוא בפנימיות.

וזהו הקשר בין ביטול העבודה זרה של מצרים לביטול גזירת "כל הבן הילוד" כי הן אותו ענין כנ"ל. וההוראה: שעבודת התפילה, הביטול והראיה באלוקות, היא בדוגמת יעקב ובניו כשהיו בארץ ישראל. והירידה למצרים היא בדוגמת הירידה מבית הכנסת לבית המדרש, שאז עיקר העבודה היא ההבנה בשכל האדם, אך עדיין ניכרת פעולת הביטול דתפילה, בדוגמת הירידה למצרים בחיי יעקב. ואח"כ צריך להיות הירידה באופן ד"אנוס על פי הדיבור, "ל"הנהג בהם מנהג דרך ארץ", שאז ישנו רק אמונה. אך צריך לדעת שעל ידי שמעורר את בחינת משה שבנפשו, מתגלה האמונה, ופועלת בפנימיותו, ויוצא מהגלות הפנימי.